

Харківський УНІВЕРСИТЕТ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському
ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 7 (921)

Субота, 1 березня 1958 р.

Ціна 20 коп.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

- ◆ Нас на подвиги кличе нові нагорода висока.
- ◆ На університетських виборчих дільницях.
- ◆ Повсякденну увагу побуту.
- ◆ Справа всього життя. В лабораторії вченого.
- ◆ Піднести рівень заочного навчання в університеті.
- ◆ Підприємство триває.
- ◆ Незабутні зустрічі.
- ◆ Університет спортивний.

Ми йдемо —
запальні, бойові,
Простелилась
дорога широка —
Нас на подвиги
кличе нові
Нагорода висока!

Комсомол України нагороджений орденом Леніна

БУТИ ГІДНИМИ

Високою урядовою нагородою —
орденом Леніна — нагороджений
багатотисячний монолітний загін
комсомольців України. Ми, сту-
дентки-п'ятикурсники біофаку, не

будуємо шахт, нам не довелося із
сотнями своїх однолітків зроби-
ти цей подвиг, але ми також чле-
ни Ленінської Комуністичної
Спілки Молоді України, і ми пи-
шаємось досягненнями передових
друзів, обіцяємо не відставати
від них. Глибоко вдячні за висо-
ку честь, ми зобов'язуємось бу-
ти гідними її. Всі свої знання,
набуті в університеті, з радістю
передамо ми своїм учням, на-
магаючись виховувати їх в дусі
комуністичної моралі.

Від імені групи дарвіністів
І. ШИРОКОРАД,
З. БОЗДУГАН,
М. БОНДАРЕНКО.

Створено Книгу Пошани

РІШЕННЯМ комсомольського ак-
тиву в університеті створено
Книгу Пошани, до якої будуть за-
носитися прізвища кращих комсо-
мольців і комсомолок університету.

Щороку в різні куточки країни ро-
з'їжджатимуться сотні молодих фа-
хівців, сотні юнаків і дівчат прихо-
дитимуть вперше до університет-
ських аудиторій, щоб набуті високі
знання, і кожного року поповнюва-
тиметься книга новими і новими
прізвищами, щоб їх завжди пам'ятав
університет.

Особливо велике щастя — почати
своїм прізвищем цю книгу. Своєю
сумлінною працею його заслужили
секретар комсомольського бюро гео-
графічного факультету О. Беседіна,
секретар комсомольського бюро хі-
мічного факультету Д. Олександрова,
студентка V курсу біологічного
факультету І. Широкоград.

ВОНИ ЗАСЛУЖИЛИ НАГОРОДУ

Нещодавно кращих ак-
тивістів університету бу-
ло нагороджено книгами
«Історія Харківського
університету за 150 ро-
ків». Серед них тт. Ан-
дрієнко (економфан),
Пшеничний, Адаменко
(фізмат), Купріянова
(істфан), Лапкіна (хім-
фан) та інші. Грамоти
комітету комсомолу одер-
жали понад 20 чоловік,
серед яких Осаулєнко,
Проскуріна, Войнарович,
Олійник — студенти гео-
графічного факультету,
Дмитрієв та Яковенко —
радіофізичного та ін.

НАГОРОДА ЗОБОВ'ЯЗУЄ

17 лютого радіо принесло радісну звістку — комсомол Укра-
їни нагороджено орденом Леніна. Цій великій події в житті ком-
сомолу були присвячені мітинги університетської молоді. У своїх
виступах комсомольці дякували партії і уряду за піклування про
молодь і давали слово вчитися ще краще.

Від імені комсомольців нашої організації комітет комсомолу
направив на адресу Президії XVIII з'їзду комсомолу України теле-
граму, в якій поздоровив делегатів з'їзду з великою нагородою і
запевнив у своїй вірності великій справі Комуністичної партії.

О. СМУРНІКОВ, член комітету комсомолу.

ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ

«...Я поздоровляю вас,
друзі мої, з високою на-
городою», — відкривав
мітинг студентів фізмату
секретар комсомольсько-
го бюро факультету
О. Страшко. Вона го-
ворить про могутню си-
лу комсомольців кра-

їни, які під керівницт-
вом Комуністичної пар-
тії будують разом з усім
народом комунізм.

З закликом відповісти
ділом на високу нагоро-
ду виступає комсорг
II курсу Л. Брук. Вона
повідомляє, що друго-

курсники беруть на себе
будівництво спортивно-
го майданчика.

Про те, що орден
Леніна зобов'язує пра-
цювати, навчатися ще
краще, говорить студент
Г. Ковтун.

Від імені викладач-

кого колективу звер-
тається до молоді з ві-
тальним словом канди-
дат фізико-математичних
наук Л. Е. Паргаманник.
Одностайно приймають
присутні текст телегра-
ми Президії XVIII з'їзду
комсомолу України.

Я ПИШАЮСЯ ВАМИ!

Я був свідком численних
подвигів молодих комсо-
мольців у роки громадян-
ської війни, у великі роки
мирного будівництва, у су-
ворі часи боротьби з ні-
мецьким фашизмом. Мені
зараз, як ніколи, радісно,
що естафета славетних
справ комсомолу продов-

жується: в літопис Ленін-
ського комсомолу вписана
ще одна героїчна сторінка —
руками молодих синів і до-
чок України за небачено
короткий строк споруджено
37 нових шахт. Вам, комсо-
мольцям нашого університе-
ту, теж належить своїми

успіхами у навчанні відгук-
нутися на цю радісну подію
і особливо тим, хто закін-
чивши університет, цього ж
року порине у кипуче тру-
дове життя, яким живе вся
країна. До нових перемог!

О. ВОСКРЕСЕНСЬКИЙ,
доцент, член КПРС з 1919 р.

НА ВИБОРЧІЙ ДІЛЬНИЦІ

Суботнього вечора

Минулого суботнього вечора на виборчій дільниці 3/3,
як завжди, було багато народу. Але сьогодні на виборців
чекали не тільки свіжі газети та журнали, не тільки кон-
сультація досвідченого юриста. З цікавою лекцією про сла-
ветне 40-річчя Радянської Армії виступив тов. Корбут.
А потім — танці, декламація маленьких виконавців, учас-
ників дитячої самодіяльності університету. Виборці дякували
за добре організований відпочинок.

горнула роботи виборча комісія.
Про це свідчить те, що ду-
же мало виборців перевірило
себе у списках. Надаремно чле-
ни комісії вважають, що з
студентами-виборцями, які про-
живають тут же (а їх близь-
ко 800), поспішати не варт.
Практика минулих виборів пока-
зує, що і на студентський сек-
тор треба звернути увагу агі-
тективу — і не тільки в цьо-
му, але й в усіх відношеннях.

Треба активніше вести агітацій-
ну роботу серед студентів, при-
значивши для цього агітаторів-
комуністів і викладачів.

Кілька слів про «дрібниці»,
які ми спостерігали на агітпун-
кті. Не будемо казати про цю, що
таке трапляється там щодня
і щовечора, а лише розповімо,
що ми бачили там в один з бу-
дівничих днів. Коли б о п'ятій го-
дині якийсь виборець цієї діль-
ниці завітав в агітпункт, його б
дещо здивувало. По-перше, нічо-
го не вказало б йому на те, що на
нього тут чекають. Вже наскіль-
ки звичних речей — книжок та
журналів — цих мовчазних агі-
таторів, що ясно вкривають стіл
з червоною скатертю на кожно-
му агітпункті — не було, не

кажучи вже про цікаві гри: шах-
мати, доміно. Чи їх зовсім не
має? Ні, в шафі лежали цілі ку-
пу літератури, яку дбайливе ке-
рівництво зберігало там, а от
ігор, щоправда, так і не було.
Та хіба тільки ігор? У плані
агітпункту передбачено забезпе-
чити виборців консультаціями
юриста та лікаря. Розклад кон-
сультацій юриста є, а лікаря —
немає, бо немає й самого лікаря.
— Ну, якщо так, — вирішує
виборець, — перевірю себе хоч
у списках.

Але цього зробити було не
можна, бо чергова по виборчій
комісії т. Накаїдзе (геологічний
факультет) з якихось причин не
з'явилась на чергування, а ке-
рівництво комісії не потурбува-
лось про своєчасну заміну.

Агітпункт повинен випустити
два номери стіннівки. Нічого й ка-
зати, як допомогла б вона у
налагодженні роботи на виборчій
дільниці, сприяла б усуненню
недоліків. Як повідомив завідую-
чий агітпунктом Р. М. Бородаєв-
ський, перший номер газети му-
сив вийти до Дня Радянської
Армії та Військово-Морського
флоту, але з багатьох причин ви-
пуск його було зірвано.

В. СОЛОВІОВ.

До дня Радянської Армії

Спеціальний випуск стіннівки
біофаку «За мічурінську біологію»,
присвячено 40-річчю Радянської
Армії. Зміст випуску — серія кар-
тин відомих радянських худо-
жників, в яких відображено бойо-
вий шлях Радянської Армії, не-
розривно зв'язаний з долею на-
роду. До картин додані цікаві
підписи, що розкривають зміст і
художні особливості картин.

ЛИСТ ВІД НІМЕЦЬКИХ ДРУЗІВ

На адресу комітету комсомолу
університету надійшов лист ні-
мецькою мовою. Це нашим сту-
дентам пишуть члени Спілки ні-
мецької молоді з далекого Ієн-
ського університету.

Вони розповідають про свій ве-
личезний інтерес до життя, пра-
ці та навчання радянських ком-
сомольців і пропонують зав'язати
дружні зв'язки. Вони хочуть при-
їхати до нас у гості, щоб особисто
познайомитись, щоб самим
усе побачити.

Умови для розгортан-

ня роботи агітколективу
на виборчій дільниці 40/40 (про-
спект Леніна, 20) створені хороші.
У гуртожитку завжди людно, весе-
ло, агітпункт розташований у за-
тишньому великому приміщенні на
першому поверсі, поруч з ним —
кімната для виборчої комісії
(яка, до речі, зовні нічим не
відрізняється від кімнат, де меш-
кають студенти, бо не має таб-
лички з написом, що саме тут
міститься виборча комісія). Так,
агітколективу є куди запросити
своїх виборців провести вечір,
подивитися телепередачу, послу-
хати лекцію. Але основне завдан-
ня колективу — робота з вибор-
цями — виконуються слабо. Зо-
шити обліку роботи агітаторів
ведуться недбало. Якщо вірити
їм, то багато агітаторів були у

Коли працюють без душі

виборців 1—2 рази, а деякі й
зовсім не були. Незважаючи на
численні інструктажі, які про-
водить керівництво агітпункту,
агітатори не реалізують набутих
на них знань, не проводять з
виборцями бесід, і лише, коли
треба звітувати, вони запрошу-
ють їх на бесіди, що влашто-
вуються в агітпункті. Практика
показує, що на бесідах в агіт-
пункті присутні 20—30 чоловік,
але це дуже мала цифра в порів-
нянні з загальною кількістю ви-
борців цієї великої дільниці —
близько 3000 чоловік. Не тре-
ба забувати, що переважна біль-
шість агітаторів — студенти і
виконання цього громадсько ко-
рисного доручення має велике
значення і в їхньому ідейно-по-
літичному вихованні. Досі не роз-

Той погляд, ніби питання побуту як ділянка громадської роботи має бути в компетенції лише профспілок і частково стосується комсомольських органів університету, — неправильний. Комсомольське бюро факультету в тісному зв'язку з профбюро повинно вивчати студентський побут, допомагати справі створення кращих умов життя в гуртожитках і на приватних квартирах.

На радіофізичному факультеті цікавляться побутом кожного студента, вживають заходів до його поліпшення. Прикладом цього може бути робота колишнього комсорга Чеботарьова, який з самого початку навчального року встановив тісні зв'язки з профбюро факультету. Треба, щоб і Шейн, нинішній комсорг, звертав на це питання достатню увагу.

Всі ми знаємо, що ініціаторами кількох бійок у гуртожитку були студенти радіофаку, що деякі з них позбавлені права проживати там, що в кімнатах хлоп-

ців брудно... Треба спрямувати зусилля бюро на активну боротьбу з порушниками побутової дисципліни. Комсомольському бюро у своїй роботі слід спиратися на таких комсоргів груп як В. Ільєнко (45 гр.), Є. Тараненко та кращих комсоргів II курсу Мазалова, Попова, які, живучи в гуртожитку, добре знають своїх комсомольців, не випускають з поля зору й кутковиків. Цього не можна сказати про комсорга 31 групи Індика, у якого лише 2 комсомольці живуть на кутках, але він все ще не зібрався побувати у них, не знає, як вони живуть. Соромно повинно бути Індика і через те, що кімната (47 на Шатилівці), де він сам мешкає, не випикує жодної газети.

Обов'язок комсомольських організацій брати участь у розподілі, а іноді у перерозподілі місць у гуртожитку. На II курсі є студент Денисенко. Другокурсники запевняють, що він гостро потребує місця в гуртожитку.

Незважаючи на те, що комсорг групи Мазалов неодноразово звертався з цим до керівників факультету, заходів не вжито. Треба було б переглянути, може, хто з тих, що мешкають в гуртожитку, уступає місце товаришеві.

У 33 групі, де комсоргом Бражнікова, гуртожитком не забезпечені 4 студенти. Особливо гостру потребу в гуртожитку має Горлач. Потрібне місце і активному спортсменові Дульневу. Ми певні, що місця для них знайти можна — хоча б за рахунок виключення з гуртожитку і з університету нехлюїв, хуліганів, ледацюг, які не хочуть учитися і заважають іншим. Треба за це взятися комсомольцям.

Отже, від комсорга не в меншій мірі, ніж від профорга, залежить стан побутових умов студентів. В тісному контакті комсомольське і профспілкове бюро зможуть домогтися позитивних результатів.

В. ТОКМАНЬ,
Ю. САБАТОВСЬКИЙ.

Шановні товариші студенти, аспіранти, викладачі, професори, робітники і службовці університету! Правління клубу запрошує вас до колективів художньої самодіяльності. Цими днями відновив свою роботу хор, який деякий час не існував. Зараз хором керує З. В. Яковлева — хороший педагог і музикант. Нещодавно наш хор під її керівництвом займав одне з перших місць у Харкові. Повернувшись до нас, Зоя Вікторівна використовує всю свою майстерність і вміння, щоб наш хор знов зайняв належне місце.

Працює танцювальний колектив, учасники якого навчаються класичного і народного танців. Керівник — заслужений артист республіки В. К. Литвиненко. За короткий строк ним були здійснені дві танцювальні постановки: «Половецькі танці з опери Бородіна «Князь Ігор» та український народний танок «Метелиця», а також кілька індивідуальних постановок.

З нашими солістами-співаками займається Г. І. Фраймо-

вич. За своє творче життя вона виховала і підготувала чимало талановитих співаків з числа учасників художньої самодіяльності, відмінних виконавців і хороших організаторів художньої самодіяльності. Драматичний колектив, яким керує режисер театру російської драми В. С. Лизогуб, починає здійснювати постановку п'єси Е. Брагинського «Відчинене вікно». Організовані також курси баяністів та акордеоністів. Приймаються особи, які мають власні інструменти для виконання домашніх завдань.

Організується студентський естрадний колектив, до нього запрошуються: скрипалі, акордеоністи, саксофоністи, кларнетисти, трубачі, піаністи, гітаристи, тромбоністи і особи, що грають на ударних інструментах; також запрошуються співаки-солісти, декламатори і танцюристи.

Працюючи в колективах нашого клубу і виступаючи на сцені перед своїми товаришами, ви знаєте радості творчості, відчуєте, як ваше мистецтво потрібне людям. Спільна робота і участь в житті колективу можуть здружити вас на все життя. І куди б ви не поїхали, закінчивши університет, ви збережете найтеплішу згадку про студентські роки, про друзів по навчанню і мистецтву. В різних куточках країни ви будете палкими ентузіастами і досвідченими організаторами художньої самодіяльності.

Чекаємо на вас, дорогі друзі! Ми певні, що ви будете не тільки глядачами, але й активними учасниками самодіяльності, захисниками честі університету на всіх оглядах і фестивалях.

ПРАВЛІННЯ КЛУБУ.

— У травні буде захист моєї дисертації, — говорить В. П. Макридин. — Високе звання доктора, яке я сподіваюсь придбати, зобов'язує більше і краще працювати, ніж зараз. Але для цього необхідно поліпшити умови для наукової роботи, бо на нашому геологічному факультеті вони незадовільні. Специфіка розроблюваної теми вимагає детального дослідження великих територій. Але основну роботу по дисертації довелось провести самому. Яка може бути продуктивність, коли ні разу я не зміг одержати автомашини, колектора. Жоден з наукових працівників факультету не має закріпленого, хоча б на другу половину дня, лаборанта чи препаратора. Мені, наприклад, самому таки довелось замовляти фотознімки для дисертації (а їх близько трьох тисяч), монтувати таблиці тощо. І ще одне... Кожного року з факультету відбуваються талановиті, а головне — підготовлені з палеонтології студенти на роботу, яка іноді не стосується цього спеціального розділу. Чому б їх не залишити на факультеті?

Над усіма цими питаннями, а особливо над останнім — питанням про створення наукової зміни на геологічному факультеті, — повинна серйозно задуматися наукова частина університету.

В. МАТЕЙЧЕНКО.

ЧИ ПОТРІБНІ ГРУПОВІ МЕТОДИСТИ— КЕРІВНИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ?

Нові книги в учбовій бібліотеці

История СССР. Эпоха социализма (1917—1957 гг.). Учебное пособие. М., Госполитиздат, 1957, стр. 772.

Рибалка І. К. Відновлення Радянської влади на Україні (1918—1919). Харківське обласне видавництво, 1957, стор. 292.

Досягнення Радянської України за 40 років. Статистичний збірник. К., Державне статистичне видавництво, 1957, стор. 152.

Советская социалистическая экономика. 1917—1957. М., Госполитиздат, 1957, стр. 663.

Большевистские организации Украины (март—ноябрь 1917 г.). Сборник документов и материалов. К., Госполитиздат УССР, 1957, стр. 980.

У середовищі, в якому я зростаю, були два слова, оточені ореолом поваги і навіть святості — «педагог» та «вчитель». Батько і мати були педагогами. У школі-семирічці викладали відомі вже тоді вчителі Баженов, Гольденберг, Басіна, Тугорський. Ця школа дала згодом багато вчених: Параманник, брати Ліфшиці, Ремізов та інші — вихованці цієї звичайної радянської семирічки. Саме тут я захопився природознавством, — розповідав нам про себе Володимир Петрович Макридин.

За кожним фактом і подією з його біографії видно наполегливе бажання знайти справу всього життя, щоб присвятити їй все своє себе.

Захоплення спортом. І цьому енергійному, життєрадісному юнакові здається, що перемога на волейбольному майданчику, — основне для нього. Він стає студентом тренерської школи інституту фізкультури, майстром спорту СРСР. А по закінченні інституту — старшим тренером ХДУ. Разом з кількома молодими, повними завзяття тренерами, він здає екзамени та вступає на геологічний факультет.

— Чи буде це його останній вибір?

— Так, останній, — відповідав

«ХАРКІВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
Стор. 2 1 березня 1958 р.

Законне прагнення кожного викладача поліпшити педагогічний процес, дати кращу підготовку студенту. Але думка, висловлена з цією метою доцентом Ткаченком у статті «Якість педагогічної практики в школі вирішує вчитель, нехай він і керує нею», здається нам неважкою.

Ми згодні з відповіддю Л. Гельфенбейна на цю статтю, а тому зупинимося лише на додаткових зауваженнях.

Педагогічна практика — одна з складових частин усіх видів педагогічної підготовки студента до професії вчителя. Підготовка висококваліфікованого викладача середньої школи, якого повинен готувати університет, не

Обговорюємо статтю О. Ткаченка «Якість педагогічної практики в школі вирішує вчитель, нехай він і керує нею».

обмежується тільки загальнопедагогічними дисциплінами.

Викладачі спеціальних кафедр у процесі формування майбутнього спеціаліста вивчають студентів протягом усього їхнього перебування в вузі. А це важливий фактор. Ось чому викладач університету (він же груповий методист, який кілька років вивчав і виховував студента, разом з викладачем школи, майстром своєї справи), може і повинен забезпечити високу якість педагогічної практики.

Правда, нема чого гріхати таїти, групові мето-

дисти не завжди правильно підбираються, але це вже інший бік питання. Проведемо паралель між виробничою практикою у технічних вузах і педагогічною в університеті. Викладачі технічних вузів уточнюють програму практики, дають основні настанови і разом з спеціалістами заводів здійснюють керівництво студентськими групами.

Таким чином, необхідність участі групових методистів у керівництві практикою нам здається безумовною. Керівництво педагогічною практикою було б ще кращим, якби

групові методисти брали участь у лабораторних (практичних) заняттях з курсу методики даної дисципліни. Ця участь могла б бути такою: студенти, перед тим, як приступити до лабораторних занять, розбиваються на групи і закріплюються за методистами, під керівництвом яких проходять педагогічну практику. Участь групових методистів у лабораторних заняттях зводиться до консультації студентів, до періодичних спостережень за їх роботою.

Ось саме цього, на наш погляд, треба домогтися, а не скасування інституту методистів.

М. НОВАКОВСЬКИЙ,
доцент.

В ЛАБОРАТОРІЇ ВЧЕНОГО

СПРАВА ВСЬОГО ЖИТТЯ

він усім, хто сумнівався або відраджував.

Самих лекцій було замало. В. Макридин стає активним учасником студентського палеонтологічного гуртка. Виступає з доповідями, з захопленням збирає колекції. Війна застала Володимира на п'ятому курсі. І хоча п'ятикурсники звільнялись від мобілізації, В. П. Макридин по мобілізації залишає улюблену справу, щоб принести користь фронту. Використовуючи знання, набуті в інституті фізкультури, він стає спеціалістом з лікувальної фізкультури і, пройшовши з фронтом Північний Кавказ, Сталінград, закінчує війну в районі Кракова, маючи власний досвід і 11 друкованих праць в галузі медицини.

В музеї мінералогії професором Г. І. Карякіним випадково була знайдена доволена колекція брахіопод — результат праці Володимира Петровича під керівництвом Г. Ю. Юнгера та Г. М. Ремізова. Це сприяло написанню дипломної роботи.

Кандидат геолого-мінерало-

гічних наук. В. П. Макридин не знижує темпів наукової роботи. З 1947 по 1955 рр. — 23 друковані праці. Зараз Володимира Петровича без перебільшення можна назвати крупним спеціалістом по брахіоподах — викопних істотах, яких знаходять у морських відкладеннях багатьох геологічних періодів. Брахіоподи, жителі морського дна, — дуже вдячний об'єкт для вивчення взаємодії організму і середовища. В цьому плані вивчення їх необхідне палеонтології та палеогеографії. Але брахіоподи надають допомогу і геологові, що шукає корисні копалини, — вони допомагають встановлювати геологічний зріст та умови створення гірських порід, прогнозувати розшуки тих або інших корисних родовищ. Ось чому кандидатська дисертація В. П. Макридина — «Біостратиграфія та палеогеографія верхньоярських відкладень північно-західної околиці Донецького кряжу» була потрібна і геологам-знімальникам, і нафтовикам, і спеціалістам по газу.

В ході цієї роботи, а також в ході дискусії про стан і розвиток радянської палеонтології, в якій, до речі, Г. Ю. Юнгера та В. П. Макридин виступили з статтею, намітився напрямок дальших досліджень. Ідея докторської дисертації полягала в тому, щоб простежити розташування та умови життя брахіопод на всій території, яку займали юрські моря у Європійській частині СРСР, тобто розглянути їх з біологічного боку, як залишки живих істот минулого.

Відмінний працівник, активний учасник громадського життя, чудовий організатор, — говорять про нього викладачі факультету. — Справжній секретар партійного бюро факультету.

— Ми поважаємо і любимо Володимира Петровича за те, що він відданий своїй справі, вміє притягти і захопити своєю роботою студентів, знає і дуже цікаво, змістовно читає свій предмет, — говорять студенти. — Тільки занадто суворо вимагає на екзаменах і заліках, — скажуть ті, хто трошки ледачий.

ПІДНЕСТИ РІВЕНЬ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

За останні роки заочна підготовка спеціалістів в університеті значно розширилась. З 1950 по 1958 рік кількість студентів-заочників зросла з 794 до 2987. Істотно змінився і якісний склад студентів: на відділенні вчать, як правило, люди, що мають значний досвід практичної роботи. Уже ця обставина, здавалося б, мала зумовити особливо уважний підбір викладачів для роботи на заочному відділенні.

Провідні робітники кафедр беруть в цій роботі надто незначну участь, а професори, доктори наук, доценти, за невеликим винятком (проф. Медведєв, проф. Шапіро, доц. Федотова, доц. Воловик), зовсім із студентами-заочниками не працюють.

Зовсім інший стан був тоді, коли робота на заочному відділенні була джерелом додаткового заробітку. Тоді з студентами-заочниками охоче працювало багато завідувачів кафедр та інших висококваліфікованих працівників, наприклад, доценти Рісто, Мамалуй, Королівський та інші. Тоді, наприклад, доц. Шрамко читав студентам-заочникам історію первісного суспільства й основи археології, тепер він цього не робить, хоч і читає згадані курси на стаціонарі.

Інтереси заочної підготовки спеціалістів в університеті багато в чому страждають від значних недоліків у самій організації і постановці роботи на заочному відділенні. До цього часу не зроблено перегляду навчальних планів у світлі нових завдань. Плани викладання студентам-заочникам складаються несвоєчасно. По цілому ряду дисциплін нема програм, підручників, методичних розробок. Немає методичних вказівок і в більшо-

сті контрольних завдань. В той же час навчально-методичні матеріали, підготовані до друку деякими кафедрами, лежать у видавництві університету без руху.

Відсутня систематична допомога студентам-заочникам, систематична робота з студентами, що проживають на периферії, в міжсесійний період не провадиться, екзамени і заліки в цей час від студентів не приймаються. Погано здійснюється контроль за ходом навчальної роботи на заочному відділенні. Зав. кафедрами, за поодинокими винятками, на лекціях своїх викладачів не бувають, якість рецензування контрольних робіт не перевіряють. В цьому — одна з причин того, що рецензії в переважній більшості носять характер формальних відписок, нічого не дають заочнику. Ось деякі з них: «В роботі коротко, поверхово дано виклад деяких (яких?) основних питань теми; нема належної послідовності; С. Т. Марченко недостатньо вивчила «Маніфест...», і дуже мало уваги приділено його історичному значенню. Зараховано» (рецензія викладача Рогальової). «Зараховано. В роботі висвітлені далеко не всі питання перехідного періоду» (рецензія викладача Рубана). «...В роботі наявні стилістичні неточності, які часто шкодять логічному розвитку думки. Тема не в усіх моментах розкрита повно і чітко». (Рецензія викладача Харченко). Що можуть дати студентам подібні рецензії? Та й саме рецензування в багатьох випадках провадиться з великим запізненням відносно встановлених строків.

Однією з основних причин таких значних недоліків в органі-

зації й постановці навчання на заочному відділенні є те, що деякі і завідувачі кафедр не вважають заочне навчання невід'ємною частиною своєї роботи.

Цих і інших недоліків не було б, якби проректор по заочному відділенню тов. Коломієць добре організовував і спрямовував діяльність факультетів і кафедр у галузі заочного навчання й систематично здійснював контроль і перевірку. Цього нема. В результаті недостатнього здійснення заочним відділенням організації, конкретного й оперативного керівництва, контролю перевірки виконання лишилося невиконаним наказ Міністерства «Про заходи по дальшому покращанню заочного навчання у вищих навчальних закладах» та інші.

Не забезпечило заочне відділення й розв'язання ряду питань, поставлених Вченою радою університету.

З 1954 року заочне відділення не винесло на Раду університету жодного питання заочної підготовки спеціалістів, хоч накази Міністерства цього вимагали.

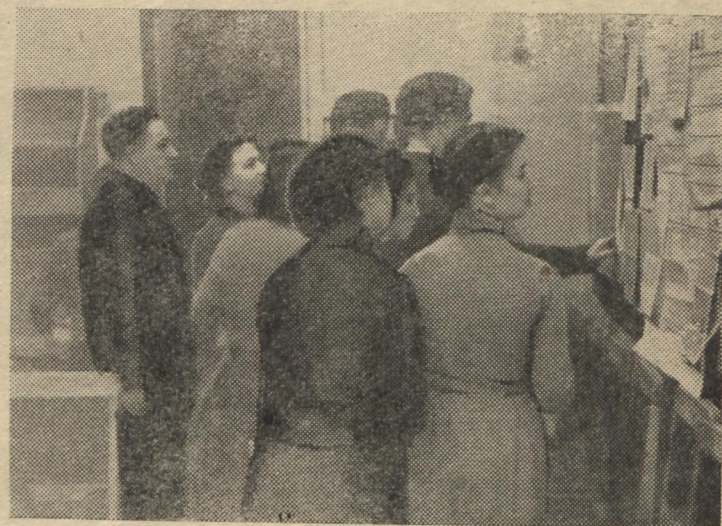
Не спрямовані на рішення кардинальних питань заочної підготовки спеціалістів і самі плани роботи відділення. Все це владно вимагає підняти рівень організації роботи та якості керівництва на заочному відділенні.

І останнє. У звіті заочного відділення за 1956—1957 навчальний рік повідомляється про те, що на заочному відділенні успішність — 89,8%. Цей процент виражає успішність не всіх студентів відділення, а лише 2556 студентів, що склали екзамен влітку 1957 року. Не взяті до уваги 152 студенти, що мали академічну заборгованість, 182 студенти, які були залишені на повторний курс, і 275 студентів, відчислених з університету за неуспішність.

Подібні звітні дані лише вводять в оману, малюючи картину неіснуючого благополуччя.

О. ТКАЧЕНКО, доцент.

ПЕДПРАКТИКА ТРИВАЄ

Історики IV курсу уважно вивчають шкільний розклад. Треба добре підготуватись до практики.

В СІЛЬСЬКИХ ШКОЛАХ

Під керівництвом кваліфікованих методистів тт. Кнейчера, Колісниково, Нехаїчика, Фоменко, Воскобойникова, Івченка в Золочівський район, у села Довжик та Олексіївку, виїхали групи практикантів, четвертокурсники-філологи. Практика триває вже третій тиждень. Готуючись до неї, довелось витратити чимало енергії. Ще в листопаді — грудні були визначені школи. Студенти старанно виготовляли таблиці для унаочнення, під керівництвом викладачів методики та завідувачого методкабінетом опрацьовували теми, які вивчаються в школі в третій четверті, старанно вивчали методпосібники тощо. 9 лютого бригади виїхали в район. Як показала перевірка, проведена керівництвом факультету, студенти проходять практику в сільських школах з великою користю для себе. Поряд з учбовою і виховною роботою вони мають змогу познайомитися з успіхами школи в галузі політехнізації, з колгоспами, з тією величезною роботою, яка зараз там ведеться по боротьбі за круте піднесення сільського господарства.

Приємно бачити, що студенти приходять у колгосп не тільки як екскурсанти. Так, у Довжику наші практиканти разом з учнями побували на вивозці гною, виго-

товляли й перевозили торфопегнійні горщики.

Учні сільських шкіл уважно і з пошаною ставляться до практикантів, поважають їх, як справжніх учителів і старших товаришів. У Золочівській школі, наприклад, учні тих класів, до яких не прикріплені практиканти, вважають себе ображеними і скривдженими.

По-товариському, уважно ставляться до практикантів учителі сільських шкіл. Студенти влаштовані в хороших житлах, забезпечені якісним харчуванням. Особливо хочеться відзначити повсякденне піклування, яке виявив до наших практикантів директор Довжанської середньої школи. Через 5—6 днів після прибуття почалися перші пробні уроки, з яких, звичайно, не можна робити загальні висновки, але вже тепер ясно, що студенти російського відділення зіткнулися з рядом питань методики викладання російської мови в українських школах. Вони повинні будуть серйозно займатися питаннями виховної роботи, безперечно в більшій мірі, ніж у харківських школах. Ця практика принесе факультетові багато користі.

І. БУЛАШЕНКО, кандидат філологічних наук.

Слідами наших виступів

„ПРО ВИМОГЛИВІСТЬ ТА ПОВАГУ“

Стаття В. Піщанського, вміщена в багатотиражці, розповідала про недоліки у виховній роботі викладачів із студентами на географічному факультеті. На засіданні партійного бюро факультету стаття була докладно обговорена у присутності секретаря комсомольського бюро тов. Бесєдіної, члена бюро Матковського та інших. У своїй постанові партбюро відзначило, що критика на адресу деканату і партійного бюро у значній мірі справедлива. Дійсно, частина викладачів факультету (тт. Іванов, Коробцова, Білосельська, Демченко, Слуцкін, Бобошко) майже не відвідують гуртожитку, рідко бувають на факультетських і курсових вечорах, не відвідують комсомольських зборів. Дуже рідко буває в гуртожитках і декан факультету доц. Трипілець.

Але ось щодо адміністративних заходів до порушників трудової дисципліни, то деканат вживає їх. Лише в 1957 році за академічну заборгованість було відчислено три студенти: Завальська, Жукова, Пікало. За порушення трудової дисципліни позбавлена стипендії третьокурсниця Лупяк. За халатне ставлення до роботи зняті з посади старост груп студенти Вострецова, Міц; оголошено догану старості другого курсу Снігуру. Де-

канат оголосив догану Вострецовій, Чумачовій, Артеменко, Алясину за пропуски занять без поважних причин.

В рішенні партійного бюро вказується, що більшість фактів порушення трудової дисципліни і фактів покарання студентів деканатом не обговорювались на зборах студентів факультету, на засіданнях комсомольського і профспілкового бюро, на сторінках стіннівки «Компас». Партійне бюро вказало комсомольському і профспілковому бюро на недостатню боротьбу з порушниками трудової дисципліни та академборжниками.

Партійне бюро зобов'язало члена КПРС декана факультету тов. Трипілець обговорити статтю «Про вимогливість та повагу» на засіданні Вченої ради факультету і домогтися, щоб усі викладачі факультету брали активну участь в житті студентів, були бажаними і частими гостями на курсових і групових вечорах, в кімнатах гуртожитку.

Партійне бюро зобов'язало комсомольське і профспілкові бюро факультету і редакцію газети «Компас» вести рішучу боротьбу з порушниками трудової дисципліни, не залишати нерозглянутими на засіданнях бюро жодного випадку академічної заборгованості.

Незабутні зустрічі

Кілька днів тому я повернулася з туристської поїздки по Угорщині. Мені пощастило стати членом групи комсомольців-активістів України. Особливо ми цікавились життям угорської молоді, роботою юного угорського комсомолу, який 23 березня буде святкувати свою річницю.

Особливо запам'яталась екскурсія на один з найбільших заводів Будapesta — «Ікарус». Комсомольці зустріли нас так тепло і привітно, що просто не можна передати нові друзі вивчають ро-

нам усі цікаві процеси створення автобусів, усі ских слів. В усіх кінцях залу лунали слова «мир і дружба», такі близькі і зрозумілі кожному. Ми зберігати подарунки наших нових друзів, сподіваюсь, що й вони так само поставляться до наших «пам'яток». Все життя ми будемо згадувати ту урочистість, з якою на двох мовах, але з однаковою любов'ю і впевненістю, виконували «Гімн демократичної молоді» та багато інших пісень.

Не менш цікавою була

і зустріч з сільською молоддю, з студентами медичного інституту, з видатним угорським ученим Ференцом Кадаром.

Це були незабутні зустрічі. Я певна, що ця поїздка внесла і свою частку у велику справу зміцнення дружби між нашими народами. Я безмежно вдячна, що мені було надано можливість побувати у дружній Угорщині, побачити хороший, працьовитий, веселий і енергійний угорський народ. Т. ШОКУРОВА, студентка філфаку.

Всім, зрозуміло, відомо, що Указом Президії Верховної Ради СРСР встановлено святкування «Дня Радянської молоді» щороку в останню неділю червня місяця.

В усіх комсомольських організаціях обдумують, чим і як зустріти свято, як його провести.

А ЯК ПРОПОНУЄШ ЗУСТРІТИ СВЯТО ТИ, ТОВАРИШУ?

ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Стор. 3. 1 березня 1958 р.

ЛИЖНИЙ ПОХІД У КАРЕЛІЮ

Під час зимових канікул я по-бувала в лижному туристському поході по Центральній Карелії. І кращого відпочинку я собі не уявляю. Скільки вражень, скільки спогадів! Від містечка Сегежі розпочинався наш маршрут на лижах. Можна уявити, як весело і шумно, коли йдуть 14 здорових життєрадісних студентів, що тільки-но «звільнилися» від сесії, причому — успішно.

Наш маршрут проходить через ліси й озера, сховані під снігом. Шість днів йшли ми по незаселеній місцевості, зустрічаючи лише пухнасті сосни, ялини, вкриті шапками снігу, та сніжнобілі простори озер. Бувало іноді і важко. Кожний з хлопців, прокладаючи лижню, йшов попереду, провалюючись іноді по коліна в сніг. Та й дівчатам доводилося не легше, але це забувалося відразу, як тільки сядеш біля багаття. Ми провели 5 холодних ночей у лісі, серед снігу. Це романтично і чудово, особливо коли поруч хороші друзі і такий чудовий інструктор, як Борис Надикто.

Йшли ми з 9-ї години ранку до 16-ї години. Потім зупинилися, і всі одержували завдання. Хлопці готували дрова для вогнища, дівчата розчищали від снігу місце для вогнища і нічлігу. В Карелії я по-справжньому побачила сніг. Який він білий, м'який і пухнастий. Спробуй тільки встати з лиж і відразу ж — снігова ванна, бо глибина товщі снігу близько 1,5 м. А коли розчистиш сніг, то під ногами поба-

чиш зелену, по-весняному пахучу траву і навіть заморожену чернику. Коли місце було готове його встигали хвостом, а вже на неї ставили палатки, куди клали спальні мішки. І поки чергові готували кашу, какао або чай, ми висували свій одяг. Не можна передати, як хороше сидіти в лісі біля вогнища, співа-ти, розмовляти, а іноді й просто мовчати. Це тільки той зрозумів, хто сам побував в поході.

Єдині живі істоти, яких ми бачили за ці 6 днів, були лосі; ми навіть їх сфотографували. І уявіть собі нашу радість, коли ми, як моряки після далекого плавання, побачили людські оселі. Пролунав радісний вигук: «Земля!».

Зустріли нас гостинні карели. Переночували в них, пішли далі, по-карельськи показавши їм «протико!» (до побачення).

Не буду більше описувати похід, скажу тільки, що, повертаючись додому, ми зупинилися в Москві і Ленінграді, в цих чудових містах, які я побачила вперше.

Можу тільки сказати, що, побувавши хоч один раз у поході, захочеш відпочивати лише так. В той же час походи — найкраща перевірка дружби, витривалості, чудове тренування для спортсмена. Той, хто хоче стати загартованим, сильним, сміливим, нехай займається туризмом.

Л. ТАТАРИНОВА, студентка
І курсу фізмату.

Прочитай цю книгу

«Шлях до здоров'я, сили і довгого життя» — так звється книга відомого московського професора І. М. Саркізова-Серазіні, що недавно вийшла з друку. В ній цікаво розповідається про те, що боротьба за здоров'я і довге життя людини вперше в нашій країні стала громадською загальнодержавною справою.

Однак успішність цієї боротьби залежить від активності і безпосередньої участі в ній кожного.

Науково аналізуючи явище старіння і причини, що прискорюють його, Саркізов-Серазіні зупиняється на описі поганих звичок і навичок, від яких окремі люди не можуть звільнитися. Це і недотримання режимних вимог, зловживання спиртними напоями, тютюном тощо. Однією з основних причин передчасного старіння є занадто низьке виховання, відсутність загального загартування тощо.

Автор докладно розбирає ряд біологічних теорій продовження життя і теорій старіння. Лише вчення І. П. Павлова про єдність і цілісність людського організму і провідну роль нервової системи стверджує, що старіння перебуває в прямій залежності від стану нервової системи і є складним комплексним явищем, боротися з яким теж треба комплексом умов. Спираючись на праці вітчизняних учених Осипова, Боткіна, Гамалея, Павлова, Саркізов-Серазіні викладає основні правила орто-

біоза (грецьке «орто» — правильний, «біоз» — життя).

Дотримання правил повсякденної гігієни і профілактики, складовою частиною яких є фізична культура і спорт, стане непереможною перешкодою для цілого ряду серйозних захворювань. Боротьба за здоров'я не повинна припинятися протягом усього життя.

«Наполегливе і систематичне заняття гімнастикою і спортом — це довга молодість, яка не збігається з паспортними даними, безболісна старість, насичена живим оптимізмом, довге життя, творче трудове піднесення... і, врешті, здоров'я — величезне джерело радості і насолоди» (Саркізов-Серазіні).

Автор наводить цікаві історичні приклади про минуле нашої батьківщини — країни богатирів, розповідає про ту величезну увагу, яку приділяли здоров'ю і фізичним вправам усі передові мислителі всіх часів і народів. Так, ще римський філософ Сенека говорив: «Наше життя не коротке, але ми його робимо таким».

Цікавим для нас є питання про значення спорту для людей розумової праці. Автор наводить цікаві висловлювання грецьких філософів Сократа, Платона і Арістотеля, розповідає про те, що Архімед був довгий час учителем гімнастики. З книг ми знаємо, як любили спорт І. С. Тургенєв, Лев Толстой, І. П. Павлов. Для бага-

- ♦ Якщо хочеш бути молодим і здоровим
- ♦ 6 днів у безлюдній місцевості
- ♦ Розповідь судді

НАШ кореспондент звернувся до судді першості УРСР по лижах студента геологічного факультету А. Тердовидова з проханням розповісти про хід змагання.

А. Тердовидов розповів, що з 15 по 19 лютого в нашому місті, в районі П'ятихаток, провадилася першість УРСР по лижних гонках. Незважаючи на напризи погоди (температура повітря коливалася від 2 до 5 градусів тепла, вогкий снігопад змінюва-

лось невідомо, що Купрін захоплювався плаванням. Блок — боротьбою, а В. Гюго і М. Горький — греблею.

З жalem говорить автор про багатьох наших солідних представників науки, мистецтва і літератури, які вважають за краще пересуватися на «Победу» або «Москвич», ніж займатися спортивними розвагами, активним спортивним відпочинком. Зовсім неправильний погляд людей середнього віку на те, що фізична культура — справа молоді. Часто люди, досягнувши 40—50-річного віку, вважають незручним і навіть недостойним заняття спортом. Чи не тому на вузівських змаганнях ми бачимо так мало представників старшого віку? А положення по змаганнях вузівських команд пе-

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

В ЛЮТОМУ відбулась наукова конференція викладачів кафедр фізичного виховання і спорту нашого університету. З доповіддю «Розвиток фізичного руху СРСР за 40 років» виступив завідувач кафедрою тов. А. Н. Кравченко. Радянський фізкультурний рух, підкреслив доповідач, завоював у наші дні загальне визнання, він розвивається завдяки постійній увазі і допомозі Комуністичної партії і Радянського уряду. В нашій країні фізичне виховання — невід'ємна частина комуністичного виховання взагалі, справа величезної державної ваги. Фізична культура і спорт допомагають виховувати людей здорових, життєрадісних, мужніх. З перших днів існування Соціалістичної держави велась робота по з'ясуванню наукових і організаційних основ радянської

системи фізичного виховання. Засоби і методи фізичного виховання дістали наукове обґрунтування. Зупинившись на питаннях стану учбової роботи на кафедрі фізичного виховання і спорту університету, тов. Кравченко відзначає значні досягнення кафедри в галузі підвищення якості підготовки значків ГПО І і II ступенів, щорічного виконання і перевиконання плану підготовки спортсменів-розрядників.

На конференції були заслухані доповіді про розвиток окремих видів спорту в СРСР за 40 років. З доповідями виступили викладачі кафедри Г. В. Сметанко, В. П. Маяцький, І. С. Хейлік, В. М. Гаврилов, М. І. Босенко. Найбільш активно обговорювалось питання про спортивну спеціалізацію.

І. ВОРОБ'ЄВСЬКИЙ,
старший викладач.

В бесіді з кореспондентом

ПЕРШІСТЬ РЕСПУБЛІКИ

зливою), змагання відбувались при впертій спортивній боротьбі.

В гонках узяли участь майстри спорту Суровцев (Київ), Каношина (Київ), чемпіони УРСР минулого року Гризлов, Матушкіна, Кленач. Брали участь також юнаки та дівчата. В результаті 5-денної боротьби командну першість зайняла команда киян. На другому місці — спортсмени Харнова. Індивідуальну першість завоював по гонках на 15 і 30 км І. Суровцев; 50 км виграв харків'янин В. Кленач.

Гонку патрулів на 20 кілометрів з стрільбою виграв Цилорник (Харків). У жінок на 5 км перемогла Г. Ковалевська (Львів), дистанції 8 і 10 км виграла киянка Р. Лушнікова.

В естафетах 4×10 для чоловіків і 4×5 для жінок виграла киянка. Зате наші земляки взяли реванш в естафетах дівчат 3×3 і юнаків — 4×5.

Слід відзначити хороші результати в гонці жінок на 10 км, що

пояснюються сильним складом ведучої групи лижниць.

Переможниця Лушнікова виграла на останньому кілометрі у львів'янки Ковалевської лише 16 секунд, а та в свою чергу фінішувала лише на 5 секунд раніше З. М'яньської (Харків).

Змагання продемонстрували не тільки високу майстерність українських лижників, але й їх хороші волюні якості. Незважаючи на складні умови, спортсмени до останнього метру дистанції боролись за перемогу.

НАС ПИТАЮТЬ

Чи може господарча частина університету виділити невелике приміщення і деякі матеріали для ремонту лодок гребної секції?

МИ ВІДПОВІДАЄМО

Відповідь (тов. Якубовича):

— Ні, господарча частина не може цього зробити, але в її силах дати пораду. Ось вона. Дістань де-небудь трошки дошок, цвяхів і хорошого клею. Побувай у всіх знайомих: може, в когось знайдеться зайва фанера, перкаль і нітрофарби. Виріж акуратно шість листів фанери, наклеї їх на кіль. Тепер залишається лише поставити кермо і обдлатити сидіння. А це вже зробити може навіть дитина. Сидячи ж у сухій, легкій байдарці, ти зможеш робити далекі походи, стати фізично міцним, побачити багато цікавого.

Від імені секції греблі група спортсменів висловлює тов. Якубовичу глибоку подяку.

Розмову підслухав і точно зазотував Г. ВІКТОРОВ.

Редактор В. БУДНІКОВ